

© BJORN OVERFORDT - DELAVAL

MARKTEN KENNEN GEEN RUST

Ondanks grote verhalen over marktgerichte landbouw en de stijging van de wereldwijde vraag naar voedsel neemt de toename van het aanbod af. OESO (OECD) en FAO maken zich zorgen en focussen op China. – *Jacques Van Outryve*

In 'OECD-FAO Agricultural Outlook 2013-2022' (www.oecd.org/agriculture) brengen beide internationale instellingen hun verwachtingen uit over de landbouwproductie voor de komende 10 jaar. Tegelijk gaan zij nader in op de ontwikkelingen in China die een grote invloed hebben op de rest van de wereld. Jarenlang werd de landbouwproductie wereldwijd gedreven door het landbouwbeleid. Het gevolg waren overschotten in de belangrijkste productielanden. Sindsdien houden overheden zich minder met markten bezig en meer met productieprocessen. De landbouwproductie is nu marktgericht of marktgedreven. Vraag en aanbod zijn de belangrijkste signalen. Er zijn nu geen overschotten, zelfs geen voorraden meer. Markten komen nu niet meer tot rust. Zij zijn onzeker en nerveus met prijsvolatiliteit voor gevolg.

Wat zijn de verwachtingen voor de komende 10 jaar? De vraag zal blijven stijgen, maar de groei van het aanbod neemt af, van gemiddeld 2,1% per jaar van 2003 tot 2012 tot 1,5% voor de komende 10 jaar (2013-2022). Als redenen geven OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) en FAO (Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN) beperkte uitbreiding van landbouwgrond, beperkte beschikbaarheid van water, hogere productiekosten en strengere maatregelen inzake leefmilieu. Nochtans is de vraag groot, niet enkel voor voedsel. Productie van ethanol zal de komende 10 jaar toene-

men met 67%. De productie van biodiesel zal nog meer stijgen. Tegen 2022 zal de productie van biobrandstoffen beslag leggen op 28% van de rietsuiker, 15% van de plantaardige olie en 12% van de granen.

.....
Vraag en aanbod zijn de belangrijkste signalen. Er zijn nu geen overschotten, zelfs geen voorraden meer.
.....

Weinig voorraden

Lage voorraden en lage productiegroei baren zorgen. Elke mislukking van de oogst heeft grote gevolgen. De grootste groei van de productie, bijvoorbeeld 57% van de groei van de graanproductie, wordt niet hier maar in de ontwikkelingslanden verwacht – waar klimaatomstandigheden zeer onzeker zijn. Brazilië is verantwoordelijk voor de helft van de wereldhandel in suiker. De groei van de melkproductie zal afnemen als gevolg van hogere productiekosten en door de extensieve melkveehouderij wegens een gebrek aan gronden. Ontwikkelingslanden zullen instaan voor 74% van de productiestijging

in de komende 10 jaar. Dus ook voor melk speelt de toekomst zich niet hier af, maar daar waar ook het verbruik de sterkste stijging kent. Maar de productie zal er niet volstaan, waardoor de wereldhandel zal toenemen. Op deze manier zullen de landbouw in de EU, VS, Australië en Nieuw-Zeeland toch nog aan de bak kunnen komen. Vraag is voor hoelang? En dat brengt ons bij China.

Chinese landbouw

Het verbruik groeit er gestaag. Die groei is verschillend tussen stad en platteland (tabel 1). Het platteland ontvolkt en is sinds 1992 van 884 miljoen tot 695 miljoen inwoners gedaald. De Verenigde Naties (VN) verwacht dat er de komende 10 jaar nog eens 100 miljoen Chinezen naar de stad zullen trekken. Met alle gevolgen van dien, ook voor de landbouw. Die kampt met een tekort aan arbeiders. Dat tekort komt bovenop de relatief weinige landbouwgrond en landbouwgrondstoffen. Chinezen willen zo veel mogelijk zelf produceren. Met haar twaalfde

Tabel 1 Evolutie van het voedselverbruik (thuisgebruik kg/persoon/jaar) in China in de stad en op het platteland - Bron: National Bureau of Statistics, China

(kg/persoon)	1990	2011
Platteland		
Granen	262,1	170,7
Vlees	12,6	20,9
Zuivel	1,1	5,2
Vis	2,1	5,4
Groenten	134,0	89,4
Stad		
Granen	158,4	97,8
Vlees	25,2	35,2
Verse melk	4,6	13,7
Vis	7,7	14,6
Groenten	138,7	114,6

vijfjarenplan voor de landbouw wil de Chinese regering die ontvolking voorkomen. China rekent dan ook op massale invoer van grondstoffen. De invoer van oliehoudende zaden (lees: soja) zal tegen 2022 met 40% toenemen, wat betekent dat 59% van de globale handel in oliehoudende zaden voor China is bestemd. Wat China invoert komt niet elders, bijvoorbeeld bij ons, terecht.

De productie zal de stijging van het verbruik niet kunnen volgen. Melkverbruik zal met 38% stijgen tegen 2022. De invoer zal moeten toenemen met 20%. En die invoer zal voor 82% volleen mageremelkpoeder zijn. Noteer dat de melkproductie in China de jongste 10 jaar weliswaar met 400% is gestegen, van amper 8 miljoen ton in 2000 tot 36,5 miljoen ton in 2011. Joakim Rosengren, CEO van DeLaval International en onlangs op bezoek in China, verwacht dat de productie tegen 2022 80 tot 90 miljoen ton zal bedragen. Melkveebedrijven schieten er, mede met de hulp van DeLaval, als paddenstoelen uit de grond. Vragen die zich stellen zijn: zal de economische groei in China het huidige tempo houden? Wat met de milieuproblematiek? Wat zijn de gevolgen van de klimaatsverandering? Van de veroudering van de bevolking?

Iedereen kijkt naar China, maar tegen 2028 zou India volgens de VN evenveel inwoners tellen als China – met name 1,45 miljard – en verder groeien, terwijl de bevolking in China halverwege deze eeuw zou beginnen dalen. ■

LAND VAN CONTRASTEN

In China treft men hypermoderne supermarkten volgens Westerse normen aan, naast traditionele winkels (zie foto) waar nog levende dieren wachten op een koper en vervolgens ter plaatse worden geslacht en gekuist. Opvallend is ook het ruime assortiment, gaande van mooie ribben en rugstukken van het varken tot varkenspootjes en schildpadden.

Belgian Meat Office, het vleesexportbureau van VLAM, was begin juni op prospectie met 3 Vlaamse vleesleveranciers (BGMC, Noordvlees Van Gool en Debra-Meat) in de snel groeiende regio van Guangzhou. Aanleiding was China International Food Exhibition 2013, de grootste voedingsvakbeurs in het zuiden van China. Een deelname aan deze beurs kaderde dan ook in het prospectieprogramma voor de exporthandel van vers vlees naar China. Guangzhou is een handelsstad gelegen op nauwelijks 120 km van Hong Kong. Veel importeurs opereren vanuit Hong Kong en ontwijken zo de strengere Chinese invoerwetten. Echter steeds meer vlees wordt rechtstreeks ingevoerd. Vorig jaar ging het om 1,46 miljoen ton varkensvlees. Via Hong Kong kwam daar nog eens 660.000 ton bij. Ons land wil hier ook een graantje meepikken.